

Malka ar pēcīnītīshānu
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 lāp.
" pūsgadu 85 "

Malka bez pēcīnītīshānu
par gadu 1 rub. — lāp.
" pūsgadu 55 "
" 3 mehneschi 30 "

Mahj. w. teel isdohis fest-
deenām no p. 10 fahloht.

Malka
par fludināshānu:
par weenas flejas īmalku
rakstu (Petit)- rindu, jeb
to ween, to tāhda rinda
cenem, malka 10 lāp.

Redakcija un ekspedīzija
Rīga,
Ernst Plates bīshu- un
grahmatu-drukataivā pē
Pehtera basnīzā.

Mahjas weesīs.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschneeks un apgahdatajs.

Mahjas weesīs isnaht ween reis pā nedelu.

N. 5.

Sestdeena 3. Februari.

1879.

Rāhdi tājs.

Jānnakahs finas. Telegraša finas.
Gesēmes finas. No Rīgas: Latveeshu beedribas general-sapulze. Nahves upurs. No istahdes. Pastes buhschana. No Pintu muisčas: sahdsiba. No L... pūses: mehneschi. No Maleenas: wezako zelschana. No Jelgawas: grahmatu krahtuve. Vahr skolas wezaleem. No Kijewas: sīrgu sagla fohds. Ahrjemes finas. No Francijas, no Italijs, no Afganistānes. Rā Bismarks ar Dēevu stahw. Willi saplehfuschi. Sina pārt uſſaulteem Rīga. Gewehrojamī notikumi. Naudas-papiļu zena. Beelikumā: No nabadsibas — laimē un preekā. Graudi un seedi.

Jānnakahs finas.

No Rīgas. Latveeshu beedribā bij oħtras deenos wakarā runas-wihru feħdescħana, deħl preekfchneebas un dasħu komisju zelschanas. Bisipirms preekfchneeks finoja, ka D. Ģeſiedts rūnas-wihru amatu nepeenehmis un ka tadidt wina weetā pirmais kandidats J. Īmsohns eestahjees. Tad, vēž dasħahm fihkam apspreefchanahm, gahja pēe zelschana. Par beedribas preekfchneeku tapa eezelts R. Kalnīsch; par preekfchneeka weetneku — A. Webers; par rakstu-wedeju A. Grünup's; par mantas-finataju — N. Plawneks; par beeđru-finataju — R. P. Rambergs; par grahmatu-wedeju — F. Pauls; par kahrtibas komisjās-preekfchneeku — A. Abbrants; par ekonomijas un nama preekfchneeku — Ch. Bergs. Wehi pēe preekfchneebas peeder ikreisejais finibas komisjās preekfchneeks (fihim brihscham B. Dihrikis). — Ismeklefħanas komisjā tapa eewħelietti: J. Īnbergs, F. Grofswaldis, J. Sakkis, Ch. Bergs un A. Webers.

No Majoreem (pee Dubulteem). Schlofera sellis Rūjinisch pēe kafeja Grūnwald funga fihni nedelā tika zaur fchahdu atgadījumu bresmigi faflahdehts: Kahds jauns zilweks eenahk wakarā pēe wina darba istabā un pañneeds tam rewolveri, luhgdoms, lai to fataifa. Schlofera sellis panem rewolveri, leek stobbru pēe mutes un, svezes tuwumā, puhsch tanī eek-fħā, gribedams finaht, waj dwaħċha eet zauri; bet tanī aż-żurikkli fchahweens fvrāħga walā un tam luħpas un soħbus fadragaja. Rewolveris tilai bija ar pulveri prasti lahdehts, tadeht schlofera sellis now nħwigi eewainohs. Stl. J.

No Mēhwales teek finohs pahr fchahdu nelaimigu atgadījumu: Kahds Baltijas dselsszela konduktors lohnies deenā fanem fawu lohni, no kuras winam laħda dala teek attureta parahdu deht. Par to fadufmojees wijsch rauga fawas dußmas brandwiħnā noſliżi naħħi, un tad mahjas pahrnahżis, noſswech 25-rublu gabalu us galdu un fahl ar fawu feewu

bahrtees, ka wina par dauds istehrejoht. Ba to starpu wina masais behrnīsch fagrahbij to 25-rublu gabalu un peelaisch pēe svezes, ta ka nauda fadeg. Tik ko teħws to pamanijis, winsch tik stipri behrnīnu gruhda, ka tas, us krabfsi stuhri krīsdam, fawu galwu fadavissja un tuħlit fawu garu islaida.

No Peterburgas. Vahr jaw daudstreis mineto galigo meera nolihgumu starp Kreewiju un Turziju waram tagad finoh, ka tas ir nolihgts un noſleħgħts. „Golojs“ raksta ta;

Sen gaiditais briħdis ir nahjis, kur muħġu kareiwi ji no Turzijas us mahjahm nahke. Schis atgadījums (mineta meera nolihguma noſleħgħchana) peerahda, ka muħġu kara-pulki wairi wiapu Balkana kalneem nepaliks. Iħbi fihim muhammedanu launais prahis pret kristigeem to darija, ka muħġu kara-pulki waijadseja kristigeem par opforgafchanu Turzijā valik. Kad mi muħġu kara-pulki nahk atvaka, tas peerahda, ka naw jaħbi stahs, ka muhammedani faww tizibas dulumā usbruls kristigeem un tohs apkau. Kamehr muħġu kara-pulki stahweja wiapu Balkana kalneem, tamehr nebja jaħbi stahs, ka tħadha neħħarħibas notiks un wareja zereħt, ka Wirs-Kumelija tiks ħwabada no Turku warmahżibas. Kad nu muħġu kareiwi ji nahk mahjas, tad waram droħfchi buht, ka Turku warmahżibas darbi tur wairi pēn. Zaur muħġu kara-wihru pahr-nahħsħanu mums tad ta leejiba doħta, ka Kreewija faww peenahklu Turzijā isdariju (kristigħos no Turku warmahżibas atħwabinadama un tureenā Slahwu tautahm waiħadis għażi tħalli isbrighedħ). Naw wairi jaħbi dabsa, ka kahda fadurħħanahs Kreewijai ar Turziju waretu isfeltees.

No Berlines. Ta ċi 30 ta Janvarji tika aktlahta Wahzijas walsis fapulze no pafha leisara. Peekideenu zehla fapulzes presidentu, bet wehl naw finas atmħlu ġas, kas ir-rezelis.

No Afrikas. Rā jaw lafitajeem finam, tad Angleem faww Afrikas pawlastru ir-izħżejjek karjeb ar Zulu walst. Tagad atmħlu ġas finas, ka Zulu kara-pulki usbruku fihim kahdam Anglu kara-pulkam un to pawisam fakħwuschi. Tureenā pawlestes pahrivalneeks laidis pa telegraſu finu us Angliju, lai fuhiha paliħgu, zitadi Zulu leelu pohstu nodarifsoħt.

Telegraša finas.

No Peterburgas ta ċi 1m Februari. Rā „Golojs“ iż-żarizinas fina, tad miħlħam laikam atmerotees wairak il-ħalli fashlim stoh. Turp tikkoh aissu ħiġi sanитет (wefel-ħas) komisjā.

Gefichjemes finas.

No Rigaš. Rigaš Latweefchu beedriba scho swihideenu natureja fawu general - apulzi. Kad beedribas preefchneeks R. Kalnīas lunks bija ihsas finas pasneedjis pahr beedribas dorifchanahm un rehfineem un pahrluhku komisija preefchā zehluſe, ko wina pee pahrluhkoſchanas atraduse, tad gahja pee jaunu runas - wihrū zelſchanas. Ilg gadu ja - atkāhpjabs 12 runas - wihrēem, kuru weetā ziti eezelami. (Tobs, kas pebz trihs gadeem no runas - wihrēem atkāhpjabs, war atkal no jauna eezelt.) Cezelti tika: J. Baumans, R. Kalnīsch, A. Spunde, R. P. Rambergs, F. Grosswalds, G. Paſits, M. Ballods, P. Luzzau's, F. Weßers, D. Essiedl's, P. Mednis un G. Mathers. No agrakeem palika amata: N. Plawneeks, F. Weinbergs, A. Ahbrändts, R. Salminsch, J. Sakkits, A. Grünupp's, G. Rosenthal's, M. Peterfons, S. Martinsons, M. Lapa, J. Kreevinch, A. Webers, J. Einbergs, J. Dombrowskijs, F. Pauls, R. Dünsbergis, Chr. Bergs, R. Eichmanis, P. Linde, T. Birks, R. Thomsons, G. Nowiklys, A. Allunans un P. Lerchendorffs.

Rahwes upurs. Kad nahwe dīshwibas plauj, tad wina neluhkojahs, waj dīshwibas jaunas, zeribas pilnas, jeb waj tās fawu gaitu beigusčas, kāpam tuwojabs. Tā ari nahwe Janvara mehnesim beidsotees ir noplāhwuse spehku pilnu dīshwibu, us kuru Latweefchu tauta ar leelahm zeribahm Inhkojahs. Schi zeribas pilna dīshwiba, kas nahwei par upuri kritise, ir muhju dīsejneeks un rakstneeks Krogsemju Mikus. Krohgemja virmais fazerejums bija dīseefminas, sem ta wahrda „Dseijs“. Pa leelakai vākai fchihs dīseefminas bija no wina pafcha fizeretas, tāhs zitas bija tulkotas, bet tā tulkotas, kā reti kāhdam tas isdeweis. Sawās pafcha fizeretas dīseefminas jeb dīseijās Krogsemis parahdahs kā ihsts Latweefchu dīsejneeks, kas Latwju tautas garu, kāhds tas atrohnams muhju tautas dīseefmās, kāidri fājehdfis un to ihsts Latwju flānas isfazijis. Schihs dīseefminas jeb dīseijas buhtu kātram ihslam Latweetim eegahdajamas, tikai noschehlojams, kā pirma druka tām jaw ispirktā un kad nu pats fizeretas tagad miris, tad naw finams, kad oħra druka isnahle.

Bes schihs dīseefmahm Krogsemis wehl daschu kreetnu dīseefmu fazerejis, kas waj nu Latweefchu laikraksts jeb zitōs rakstu kāhjumās usnemta; ari wifch apgahdajis weenu kreetmu grāhmatu pahr fkhlas finafchanahm un beidsot wehl isdewa kalenderi. Schis kalenderis bija wina beidsomais darbs.

Krogsemju Mikus, kāfch few to rakstneeka wahdu „Aufellis“ peenehmis, ir ihsts tautas dīseefmineeks, kas lihds ar Pumpuru tee weenige finaja tautas dīseefmu garā un walodā dīseefmas kāndināt. Pat Latweefchu rakstneezibas bahrgais fohgis Uslana ī. faka, kā muhju Aufellim esohit ihsts dīseefmineeku dahwanas. Zeram turpmāk ploschalas finas pahr fcho, pafchu spehku gaddos mirufcho dīseefmineeku pafneegt.

No iſtahdes. Baltijas wißpahriga laukfaimneezibas iſtahdes isdaridama komiteja fawā fehdefchanā no 29ta Janvara nospreeda Astrachanes mehra un lohpu mehra deht Pohlds un Austruma - Brūhsjā, atlīkt iſtahdi us nahloſchu gadu. Kad ari komiteja nospreeda, galwotajus par iſtahdes isdohfchanahm luhgt, kā galwofchanu ari preefchā iſtahdes nahloſchā gaddā usnemtu. Iſtahdes isdaridama komiteja ari neiſchirkies, bet paliks lohpā. Til fehdefchanas atlīktas lihds waijadfigam brihdim.

Pastes buhſchana. Widsemes gubernatora lunks ifſludina fchahdu rakstu „Widsemes gubernijas avisēs“:

Jaw wairak gadus Baltijas guberniju eedsihwotaji ir waj ar wahrdeem jeb ar raksteem pee pastes-departementes direktora ar fuhsibahm nahkuschi, kā wina us daschadahm Kreewu se-mes weetahm fuhtitas wehstules waj nemas jeb naw rīktigā laikā no fanehmejeem dabutas. Us kātru tahdu fuhsibu ir no pastes-departementes gruntiga ismelleſchana isdarita un ir eelsch tām wairakahm reisahm arveenu israhdi, kā tādahm ne pawifam jeb eelsch rīktiga laikā nenonahkuſchahm wehstulebm naw bijufe Kreewu, bet Bahru jeb Franzuschi adreſe, kāpebz tee to walodu nesaprasdami pastes deenastneeli naw warejuschi wehstules rīktigā laikā us rīktigu adresi no-doh.

Us tahdu wihi ir no pastes-departementes jaw pulku reises fludinajumi islaisti, kārds publika tika us fawu pafchu labumu darita usmaniga, kāi tām us Kreewu semi adrefeeretahm wehstulebm iſkātru reisu usrakstītu Kreewu walodā rakstītu adresi, pee kam wehl ihpaschi tika peeteikts, kā tādas wehstules tam, kām to waijaga dabuht, waj nerīktigā laikā jeb ari pawifam neteik peefuhitas, kāpebz kā wiſeem eelsch pastes deenedameem un ihpaschi wehstulu isneħfatajeem tāhs swefchu semu walodā, kā wahziska un franziska, newaijaga mahzeht.

Tagad pastes-departementes direktors, us tam fklātidamees, kā Baltijas guberniju eedsihwotaji nelausidami teem fludinajumeem, arveenu fawas adreses usrakstītu wahziski, ir pee manim ar to luhschānū nahjis, tobs eelsch Widsemes dīshwodamus rakstītajus usaizināt, kāi us fawahm us daschadahm Kreewu semes aissubtitahm wehstulebm usrakstītu Kreewu walodā il kātru reisu waj nu wiſu adresi jeb masakais ta fanehmeja wahdu un to weetu, kār ta wehstule ir ja-aissuhla.

No Pīnku minisħas. Muhju pagasta wezakam Leitanam tai 22trā Janvarī wakarā us Kalnzemja leelzela pee Dambja-krohga pēbrauzoħt, firgs ar wiſu aishuhgu tika nosagts, wehrībā no simts un pēzdefmit rubleem. Sawu firgu aktahħā weetā wairs ne-atrohd, tuħlin fahla pakat dīshtees; kār nu buhtu sagħim tas zeljch doħmtajms, kā gan us Rigaš puſi, bet wiſa mellefchana bija welta. Tai pafchā nakti kāhds gardawois pamanijis kāhdu brauzeju it aħtri brauzeħt, doħmadams, kā tas kāhds fuhrmanis buhs, tuval pēbrauzoħt eerauga, kā naw wiſ fuhrmanis, bet zits kāhds. Aħtri fchiim uſſauzis: „Kur tu brauz til weħlu, kār tu es, peetur!“ To redsedams, kā wairs labi nebuhs, brauejs aħtri no īamahm leħjis aħra, aktahħis firgu ar wiſu, pats aissbehħis proħjam. Oħtrā deenā dabu ja finaht, kā firgs ir fakerts un polizejai nodohħis. Gardawois par to no mineta pagasta wezakam da-bu ja peenahkamu fakħruma algi. Labi kād nu firgs ir roħkā dabuħħis; naw finams, waj sagħiż bixiż no tuwuma, jeb taħleenes, lihds fchiim meħs gan netikam no tħaddeem swerrem aissħa, bet kā dsir, jaw ir mani tħalli weenā un oħtrā weetā, kār għiġi u iſlaust, bet tilkuschi istrauzesi.

— m —

No I..... pafseb. Laftajeem jaſino, kā fchi jid jaw labu laiku usturahs kāħdi wiħri, kureem tas leelakais preeks ir, no goħdprahigeem zilwekeem neħla wu zelt, tobs neħħartig apru-nah, ar weenu wahdu fakħt, goħdu lau piħt. Wini pafchi doħma pee goħdprahigeem zilwekeem labpatiſchānū ee-mantoh jaure nelahdīgħu un nelkreetnu runafchānū, gauschi negeħligu ta'futus dīseefmu dīseefħanu. Īsmu pafis redsejjs, kā wini

isturahs un uswedahs starp fmalkakeem un prahrigakeem zilwekeem. To starpa wini tahnas runas wed, ka teesham, kad to wisu eewehro, nepatihs wairs klausites nedz pee tahnas negehlitas runas fawu laiku pawadit. Draugu wini atrohd dauds, bet tee pastahw tilai ihsu laiku. Tahi, kas winu dabas un istureschanahs wehl nepasihst, tur ween wini peemahjo un schelastibu wehl atrohd. Bas esmu dsirdejus un redsejus, ka daschs labs, kas wineem par draugeem bij nehmis un wisu fawu dsihwes klahschanohs wiu preefchä bija atlahjus, ar asarahm noraud, ka ojis ir tumschas bijuschas preefch fawu draugu posihschanas.

Preefchä wini gan ka ihsti draugi israhdahs, bet kad munguru ir greesufchi, tad dur fahpigus dselonus, kas ir janef un jadseede us wisu muhschu. Gauschi buhtu wehlejams, ka schahds negehlitas un nelahdsigs eeradums no scheem zilwekeem atlahiohs un tai weetä eerastohs labala zilwezigta daba un gars, kas tilab' wineem ka ziteem zilwekeem buhtu par preeku un gohdu.

— ppe.

To Maleenas. Jaw daudsreis ir dsicdehst, ka pee pagasta wezalo zelchanas ir lgadijusches stribdini un diwparteiski wehletaji, kuri nemas ne-apluhkdami, ka drihs war weena jeb ohtra partija keschäas eeshmaukt, dohdahs tilai us preefchu, kamehr tad weens peeri nodausa, tilpat ka aklis sigras. Ka schahdas partijas pastahw aissweenam is „brihwprahrtigeem“ un „nebrihwprahrtigeem“ jeb ar wahrdi fakoh „dumpineekeem“, tas ir lehti faprohtams. Pirmee zenfchahs tilai us brihwprahlibu un weenprahlibu, turpreti ohtree us fawpusibu, us fawparteiski preti-fleeschanohs, kuri teek us pretoschanu farhdti no lahda willus gudra, kas fewi proht isglabttees. Nabadsini tee ari, ka funisch, fawam fungam bes atrunas paklausa un kihwedamees zere ko panahkt, — jo wini dohma, mums ir tak wadons — bet wai! pehdigi tee atrohnahs weeni paschi, jo usfubinatajs ir, nelaimi paredsedams, it nesnoht plezus faraudams atpaket wilzees. Nu gan tee reds, ka ir peewilti, bet — par wehlu! Kas bijis, tas paleek; wineem ir fawa gohda-alga ja-faxem, waj nu ar faldu jeb ar slahbu prahku, to es nefinu.

Norahdidams, kas schee ir par putneem, es tagad gribu preefchmeht, ka pee mums „Maleneeschö“ scheem rahnuleem isdevees pee pagasta wezako zelchanas. Ka jaw minehst, wineem ir faws wadons, kurch ari muhsu nebrihwprahrtigeem netruhka, jo tee tila waditi no lahda „leela“ wihra. Winu nodohms bij, wezo pagasta wezoko no amata atzelt un wina weetä eewehleht is fawa widutscha lahdu, kurch pehz scha amata gauschi kahrojis un nehmees issfaidroht wifus tohs labumus, ko walsis sem jauna pagasta wezaka dabuschoh, ja to eewehlefchoht, it preeohbodam balsi ta issaujis: „Tak wehl ir weens, kas pehz prahka-gatfmas zihnahs!“ —

Tad ziti wisi grib pehz tumibas twarstikt? Mi, ai, wihrin, warat gan wairak fataisitees un fawu padohmu wahzelhti us usmudinaschanu isstratiht, tad tomehr newarefat leelites, ka esfat pahraf par bijusch un no jauna eezelto pagasta wezako.

Bawisam fmeekligi wahrdi bijusch jadfird no lahda, ka schis waroh gan „schtimes“ lasift, jo esohnt no wifas draudses eksamineerchts. Bes wifem ziteem ir wehl lahdi ziti mehginajuschi ragus fazelt un zitus apdurt, tomehr wifa bauroschana un ruhlschana naw nelo lihdsejuse.

Delegirtu (defmitneku) un ari walts wezaka eewehlefchana

notikufe gluschi fahrtigi, it bes lahdas preti-runashanas; to mehr schi nebrihwprahrtiga partija bij zerejuje ko panahkt un gabjuje pee zeen. draudses teesas funga par eewehleschanu fuhsdeht, kurch ari bij atnahjis pehz tahnas issklauschi-naht. Tomehr wisu riktaba atradis, wisch beidsoht nofaujis tohs „trhs“ (kas bijusch fuhdscht) par „dumpineekeem“ un sohlijes pee draudses teesas faukt, tur tee dabuhb neschabigci fawu gohda-algu.

Nu gan tee reds, ka wini ir zitu weetä fawu ahdu pahduhruhchi, bet nu ir par wehlu! Swejneeks ir tihliu aissigis preefchä un wehl dohd ar dalbi no pakolas, lai schmauz wehchi murda! Ja-eet ween ir! nelihds noko.

Japohrzesch ween ir! nelihds noko. Nabadsini!

Behdigis es dauds zitu wahrdä wehlu dauds laimes un felmes tagadejam walts-papum, kam ir deesgan ar scheem „dumpineekeem“ ko fakoh! Tomehr taifniba aissweenam pastahw.

— nd u.

To Jelgawas. Ka „Rig. Ztg.“ sino, tad no lahda Jelgawneeka ta wehlechanahs issfazita, ka Jelgawa tiktu nobinata wipahriga grahmatu krahtuwe, tur wisi jo eewehro-jamii finashanas un mahzibas rakst iun grahmatas buhtu dabujamas. Ka prohtams, tad schahda grahmatu krahtuwe deesgan naudas maksa. Baijadfigu naudu ir nodohmajuschi ar kolekti, (naudas lafischani) fawahkt. Leelakas pilsfehtas tahnas grahmatu krahtuves ir eetaisitas, ta par peemehtu Rigā.

To Leepajas. Ka dsirdam, tad nahlofchu pawaftari tays atklahta pastahwiga ildeenia damsluga brauskhana starp Nibzi un Leepaju. Preefch schi deriga noluhla panahschanas ir nodohmabs buhweht felli peldofchu damslugi, kurch 2 lihds 3 rei deenä no Leepajas par Leepajas eseru un Bartawas api lihds Nibzes muischai braukatu. Schis damslugis derehs tillab preefch pafascheeru ka ari preefch sibku preti chu wadaschanas un buhs no leela labuma no ta apgabala semlohpjeem, kuri ildeenia fawus produktus, ka peenu, feeru, sveestu, kartuselus u. t. pr. par lehtu maksu us tirgu watchs atwest. Schis nodohms tohp wipahrigi ar preeku apfwezinahs, un ta preefch damsluga buhwes wajadfiga nauda jaw esohnt famesta. Bee muhsu pilsfehtas pahrtikas augstahm zenahm, waram faziht dahdsibas, mehs tahnus darbu, kurch pahrtikas dahdsibu foehla masinaht, ar preeku redsam ispilditu; ihpaschi jaw tadeht ween, ka lihds schim eewehchana tilai no diwahm pusehm — seemeta un deenwidus — notika, jo rihtds un wakards ir juhra un Leepajas esers. — Lai gan supras fahnas pee mums eeraduschahs, tad tomehr fugschana nela-weta us preefchu eet, ta ka lihds schim mehs 34 enabkuschus un 29 aissahjuichus fagus flatiam.

L. V.

Par skohlas wezakeem. Behz teem jauneem likumeem, kas deht muhsu kursemes tautas-skohlu usplaukschanas ir dohti, daschi skohlas wezaki zaur nesfapraschanu fawu spehlu un waru luhko isleekahk tahlaki, nela wineem kas peenahkahs. Kas ir skohlas wezakais? Skohlas wezakais naw zits noks ka skohlas eerehdnis, tas ir: Winam wajaga par nedelu pahra reises skohlu apmekleht, tur no skohlotaja fanem to sinu, zik behrni un lahdi behrni skohla truhst, kas nu winam luhsdak ir ja usmekle un us skohlu jaraida, bet kad behrns ir flims palizis, tad par to atkal jadobh skohlotajam sina, ka tas war behrnu par flimu skohlas grabmata preefchmeht, zik deenu tas nolawejis. Ohra lahrt skohlas we-

zakam ir katu mehnēsi no skohlotaja ja-usnem tāhs deenas, ko behrni ir flohlu nolawedami mahjās palikuschi zaur palaidnibū un kad strahpes nauda ir peedishta, tad winam fchi nauda ir janodohd pēe skohlas komisijas preeskchneeka. Tas nu ir wīfs tas usdewums, kas tschallam un rubpigam skohlas wezakam peenahkabs ispildiht, wairak sinachanas winam par flohlu naw. Behrnu wezakeem naw nekahda dala skohlas darischanas jauktees. Par skohlas apgaismoschanu pēe mums apfreesch pagasta weetneku pulks un par skohlas filidchanu jeb mallku ir pagasta wezaka sinachana. Tadeht ūcha gada pirmā „Mahjas weesa“ numurā lafidams efmū lohti brihneees, kur kahds G. J. lungs rassia, ka pēe wi-neem wīfas fchahs peeminetas leetas tilai skohlas wezakais ispildiht un ka zaur neprahliga skohlas wezaka darboschanohs wīsam vagastam skahde zelotees. Tadeht, kā jaw teizu, man ir leels brihnumis, kas pēe G. J. lunga ir tahdu likumu wina pagasta eezeblis? Ari pēe mums tahdu skohlas wezako naw truhkums, kas kā jaw peemineju, zaur fawu nefapraschanu grib skohlas waldineki jeb rewidenti buht un par skohlotaju ko pawehleht. Kahdā skohla, skohlas wezakais gribedams wezo skohlotaju isdīht, bij winu ar wīfahm grabmatahm israidijs, zaur ko pats tiša nodohis teefahm un skohlotajs palika fawā weetā kā bijis. Metahlu no rakstitaja nupat fcho seemu ir nahburgu skohla atkal fchahds stikis notizis: Tur kahdā wakarā ap pulsten septineem skohlas-istabā eenahk skohlas wezakais ar kahdu pagasta weetneku un pēdsehruschi buhdami, behrneem usfauz: „Behrni, augščā no benkeem! Wai neredit, kad skohlas waldischana ir eenahkuši.“ — Behrni tuhdat uszakhs, bet skohlotajs leek behrneem pafesktees. Nu skohlas wezakais atkal usnemdams wālodū faka: „Mehs efam eenahkuschi flohlu rewideerecht, fchis galbs ūche newar palikt, tam waijaga tur tāi weetā stabweht.“ — Skohlotajs rewidenteem isskaidro, tadeht tas tā pēz winu dohmahm newaroht buht un rewidentus luhds, lai ūchee eenahk ūcha istabā, jo ūchim ar ūchein efoht kas runajamē. Rewidenti ari paskaufa. Tē nu skohlotajs teem isskaidro, zik tahdu ūcha wara skohlas leetās ūneedsahs un ka ūchee ūcha wakarū efoht ūkti ūsweduschees, tik wehlu flohlu apmekledami. Nu wiherli ari atskistahs par wainigeem un labā prahā ar skohlotaju isschirkamees, aiseet us mahjām. Tahdas nepatikschanas skohlotajeem ūchad un tad zelahs no neprahligeem skohlas wezakeem, jo kad wineem tas wahrdas ir „skohlas wezakais“ janēs, tad jaiv dohmajahs leels wihrs buht, nemas neprasdams, ka skohlas rewideereschana peekriht tikai mahzitajam un skohlas komisijas fungēem. Labi buhtu, ja kates mahzitajis, wīfeem apakſch wīna ūkhedameem skohlas wezakeem isskaidrotu, kas ir weena skohlas wezaka dariſchana un peenahkums, tad, kā zereju, tahdas kibeles skohlotajeem tik beesi wīs nezeltohs. Beedsehruschi laudis, lai ari buhtu pats skohlas wezakais, skohlotajeem ir ta wara, no skohlas issfweest ahrā un kad teem ir kahda dariſchana jeb runachana ar skohlotaju, tad to war gan dariht skohlotaja ūchha istabā, bet newis skohlas ūkā ūtarp behrneem, kas wīzai ūchhali nahk par apgrehzibū un peedaufschanan. Zerīsim, ka us preeskchu ari ūchhi ūchhlas ūpreeskchneeki jeb ūchhlas wezaki, fawas dariſchanas ar gohdu un Deewbihjigā prahā ispildihs un nebuhs wīs ūchhlahm par peedaufschanan, bet par ūwehtibu. Tagad daſchi wehl ir par jaunu, kas fawa amata dariſchanas gruntigi ne-isproht.

No Rījewas. Tureenas awise pafneeds ūchahdu ūnojumu: Kahdas duſmas un ihgnums ir ūmeneeem us ūrgu ūgleem, to ūperahda ūchahds ūgadijums. Kahdā ūzemā bija nokehruſchi ūrgu ūagli. Ūagli noweda us ūtrogū un tur ūmenee ar ūhwo duhſchu ūtaisijuschi ūpreeda ūglim ūohdu. Ūehkumā ūnewareja ūenotees, kā lai ūagli ūohdu. Tē ūahds wihrs is winu pulka ūazehlaks, lika few ūtriht un ūprungulu doht, apfēhja ūtriht ūglim ap galwu un ūprungulu ūtriht eeſehjis ūahla ūtriht ūreest. Ūprungulu ūreeshoh ūtriht ūweenu ūairak ūawilkahs. Jo ūairak ūinſch ūreesa, jo ūreefmiņakas ūahpes ūglis ūajuta. Ūinſch dohbi ūteneja. Is azim ūnam aſins ūſchlahzahs. Tē us ūeis ūkifcht un ūgalwas ūauſ ūalausis. „Tā,“ ūala bende, „nu ūinſch ūairs ūrgus ūsags.“ Ūglis, ūawu garu ūslaisdams, ūakrīta ūar ūemi. Tā ūreefmi ūohdijs ūa-ihguſchē ūmenee ūrgu ūagli.

Wāht ūrgu ūagħħanu ūeis ūrunajoh ūmūs ūaſaka, ka ari laudis ūchhi ūnereti ūaini, ka ūineem ūrgus ūnosohg. Tā ūpar ūpemhru ūgħajju ūnedelā ūbrauz ū Rīgu ūahda ūtħoħ-điſneże. Ūina ee-eet bohde ko ūopirktees, bet ūrgu ūtħażi ū-peeſeet ū ū-ūsluhkotu ū ūelas. Ūrgi ūahl eet. Ja ūpar ūaimi ūahds ūngħi ūnebuhtu ūrgu ūaſturejjs, tad ūrgs ūbuhtu ūtamehr ū ūpreeskhu ūdeweess, lihds tas ūbuhtu ūrazeju ūdabujs, kas to ūbuhtu ūaſbrauzis ū ūuhschigeem ūaikem.

Ahr̄emes ūnas.

No Franzijas. ūgħajju ūnumurā ūnojam, ka Mak Mahons no fawa amata atħahpees ū ūa wina ūetā ūpar republikas presidentu eezelts Grewi; tagad kahdas ūnas ūneegfim is Grewi a d'sħiews għajuma, lai ūafitji ar to wiħru eepaſiħtohs, kas tagad ūħġi pirmā ūetā Franzija. Grewi ir d'simis 1810. gadā ū ūtib ūrga amata adwokats jeb ar ziteem wahreem ūħoħt ūinſch ir ūtħas ūnachanas ūudeerejts. Jaw 1848tā gadā ūinſch zaur kahdu ūpreeskħi kumu pret toreisgo republikas presidentu Napoleonu tika wīfā Franzija ūpaſħtamis ū ūjew toreis pēe mineta ūpreeskħi kuma wareja redseht, ka Grewi am ir ūmalka politikas leetu ap-ūpreeskħana. Grewi a ūpreeskħi kums netika peenemts, jo ta ūwaru nebija pratu ūchhi noſwert; weħħlak gan atsina, ka Grewi am bija taifniba bijuse, bet ko ūtā ūtagad liħo seja.

Ta laika republikas presidenti Napoleons weħħlak palika par Franzijas Leisaru sem ta wahrda Napoleons III. Ap to laiku, kur Napoleons ūsnejha Leisara walbischana Franzija, Grewi ūħġi jahs atkal pēe fawa adwolata amata ū ūbija lihds ar Disoru tie ūħġienak ūħġienak ūħġienak Franzija. 1867tā gadā Grewi tika eewħleħts par tautas ūetneku ū ūtħad amata buhdams ūinſch israhdijs par Napoleona politikas pretineku. Kad Bruhħu - Frantsu kaxxā Napoleons tika no Franzijas waldbas ūħġienak ū ūdixihs ū ūrepreħi ū ūħġienak ū ūħġienak, tad 1871mā gadā Grewi tika eezelts par tautas ūetneku presidentu.

Beħz isskata Grewi ir leels, plegihs wihrs ar meerigu goħdbiħħajjam fu. Daba wīnu naw apdahwinajuf ār ūlelu ūnachanas ūpeħku, bet wīfur ūinſch ir ūtħażihs par ūtħi tħażju wiħru ū ūtħażihs par iħsttu republikaneeti.

Tauns buhdams Grewi, kad weħl students bija, lihds kahwahs 1830fħā gadā dumpi ū ūtħi pirmais, kas eelausahs tāi no Schweiżer - Frantsu għwardeem aissħawet kāsarmā Babilones eels. Kā toreis tika ūnajhs ū ūtħażihs, tad Grewi am għiex ja ūtħażihs par wīna duhſħibū doht Franzijas augsto goħda ūħġi,

bet winsch to nepeenehma, teildams, ka winsch efoht republikaneetis un ta tahdam winam nekahdas gohda - sihmes newaijagoht. Grewi toreis israhdiyahs par ihstu republikaneeti un tahds winsch ari paligis lihds schim brihscham.

No wifa, ko nupat minejam, deesgan kladri redsams, ka Grewi ir katea fina tas wihrs, kas republikas presidenta weetu war ispildiht.

Grewi, par republikas presidentu tizis, issaidis rakstu pee tautas weetneeku sapulzes un senata. Tahs jo swarigakahs weetas ari sche pafneegfim. Winsch sawa raksta faka ta: Kad tautas weetneeku sapulze mani eezebla par republikas presidentu, tad wina man uslila leelus peenahkumus; es newawedamees pee teem kerjohs, lai schohs peenahkumus waretu ispildiht, un buhshu laimigs, ka ar senata palihdsibu to isdaru, ko Franzija, mani us presidenta amata aizinadama, ir wehlejufees. Kad es nu ustizigi esmu padeweis tam leelam parlamenta likumam, tad ne muhsham nepretoschohs tautas prahtam. Tohs wahrdus fazijis, Grewi sawa raksta tahaki faka: Ja likumu preefchlikumi tilks preefchha lilti, tad pee winu nospreefchanas tilks ewehroti tautas un walsts labumi; tilks tas darihts, kas attihstibai un meeram buhs par labu. Franzija to wehlabs un tas ir wajadsigs. Likumu isleeta-schanu, kas dohd un eerahda zelu walsts politikai, parahdisees tahs dohmas, no kurahm likumi zehluschees. Waldiba buhs brihwprahtiga un taifna wifeem, waldiba buhs aissahwetaja wifeem likumu nosfazijumeem un walsts labumam, wina pefchiks sawu uszihliki ari kara - spehklam, par kura gohdu un labumu wina ruhpefees, wina, prohti waldiba, wisu aissahwehs, kas Franzijas walstei derigs, ut par tam ruhpefees, ka republikas waldiba Franzijā eesaknotohs. Waldiba ari par to ruhpefees, ka Franzija ar zitahm leelwalsttim valiktu draudsigā, meerigā satifikhanā. To wisu ewehrodama waldiba zer, ka wina labus auglus panahs un ta tad lab-klaahfchanohs, spehku un flau Franzijai fkmehs.

Ka lasitajeem sinams, tad Grewi weetā, kas lihds schim bija tautas weetneeku sapulzes presidents, ir eezelts Gambeta, pasihstamais republikaneefchu wadonis. Gambeta, presidenteeta weetā eestahdamees, tureja ewehrojamu runu. Schini runā winsch wisu pirms issazija sawu pateizibu par to ustizibu, ko tautas weetneeki winaam pefchelihrufchi, winu par presidentu zeldami; tahak runadams winsch peemineja, ka zentifchotees wisu to dariht, kas presidentam peenahkabs.

Beigās winsch us tam norahdija, ka to daschadu politikas partiju fazentiba beigufehs (prohti Bonapartistu, Lehnineeku u. t. pr. partijas) un nu tikai republikaneefchi bijuschi tec uswaretaji un ta tad republikas waldiba tagad Franzijā efoht nogruniejufehs. Sawu runu beigdams Gambeta wehl peemineja tohs peenahkumus, kas tautas weetneekem pefchikti, prohti ari gahdah i par mahzibū, isgliktibū, attihstibū, par amatneezibū un tirdsneezeibū.

Wifa Gambetas runa tika ar leelu patifikhanu sapulzē usnemta un ja winsch tahm dohmahm, ko sawa runā issazjis, paleek ustizigs, tad naw jaschaubahs, ka wifa arweenu peektitejus atradihs.

No Italijas. Mehs jaw daschu reisi filam siojuschi, ka tagadejs pahwestis XIII. ir israhdiyes brihwprahtigals par ziteem pahwesteem, ihpaschi par nelaika pahwesti Pius IX., kas neween nemalibas bausli eezeblis, bet wifa laizigas si-nafchanas ar lahsteem apkrahwa. Tagad pahwestis Leons

fawu brihwprahtibu eelsch tam parahdijis, ka winsch daschās weetas ta nosauktu brihnuma - schwindeli aissledfis, jo ka lasitajeem sinams, tad katolu garidsneeki bija daschās weetas (par peemehru Lurdes brihnuma uhdeni u. t. pr.) par fwehtahm isdaudsinajuschi un tizigi zilweki tur leeleem pulkeem aisseloja, lai tur sawus grehkus noschehlodami waretu drihsak Deewa schehlastibu panahst. Kad ari pahwestis Leons aissledfis garidsneekem ta nosauktas fwehtahs leetas pahrodoht, par peemehru gabalixus (skabargas) no Kristus krusta pahrodoht, prohti kohka gabalixi tika tizigeem pahrodohti par tahdeem, kas efoht no Kristus krusta kohka ustaupti. Tagad atkal pahwestis Leons efoht aissledfis kahdu brihnuma - schwindeli Franzijā. Kahdu Franzuschi awise pahr scho leetu pafneeds schahdas finas.

Preefsch wairak nela 20 gadeem diwi ganu behrni, Maksimins un Melanija, is Dosines kalneem, kur wiai sawas aitas ganija, pahrenaza farā zeemā un stahftija, ka wineem apbrihnojamā spihdumā parahdijufehs fwehta Jumprawa Maria un wineem fazijafe, ka pafauli par fwehtibu tur wajagobt usbuhrweht masu basniziu. Wehsts par scho brihnuma parahdijchanohs ahtrumā isplahtijahs ya wisu Dosines pawalsti, pat pa wisu Franziju, jo garidsneeki awises bija steigfhus scho finu isdaudsinajuscha. Nebija ilgi, ka minetā weetā masa basnizina bija usbuhrweta, kuru nosauza ya Lafaletes basnizu. Medakas tika kaltas, bilden tika mahletas, us kurahm brihnuma parahdijchanahs bija redsama. Maksimina un Melanijas wahrdi tika ispausti wifa Franzijā. Schee abi ganu behrni tika wisu wairak apbrihnoti un uskohpti no weenigas ihpaschneekem, kas zaur ganu behrneem fwehtzelneekus sawas weenizas peewilla un no tam leelu pelau eeguwa. Gadu no gada nahza tizigi fwehtzelneeki us Lafaletes basnizu, mahzitaji weda sawas draudses, wezalee sawus slimohs behrnus, gan is tuveenes, gan is tahleenes; brihnumi pefz brihnumeem notika minetā basnizā un basnizas preefschā iszehlahs leela tirgofhana ar fwehtitu uhdeni, ar daschadahm fwehtahm leetahm u. t. p., bet ihpaschi Lafaletes uhden tika butelēs leets un trem aissnesti, kas pafchi nefpehja us Lafaleti aiseet. Schee nu brihnuma uhdeni ta fakohrt ar selstu usfwehra. Kahds lepnumis bija tureenas basnizas draudses preefschneekam! Kahds preefs garidsneekem!

Gadi aissahja. Maksimins, kuru gribja ismahzicht par preesteri, schis fwehtais Maksimins tika usnemts pahwesta gwardōs un padewahs schuhposchanai. Un kas notika ar Melaniju? Ballausfimees, ko augscham mineta Franzuschi awise („Siekel“) no winas stahsta. Ari wina atsahja sawu dīmteni un tika aissuhitta kahda klosteri, kur winu ismahzija par skohlotaju. Kad sawu mahzibū bija beigufe, tad winu aissuhitta us kahdu masu pilsfehtau, lai tur behrnus mahzohrt. Bet drihs ispaudahs ta sīka, ka Melanija stahwoht tuwā fakarā ar jumprawu Mariju. No behrnu mahzifchanas dauds ne-isnahza, jo Melanija, par fwehtu feeweeti isdaudsinata, fanehma augstus un tizigus weefus un nodarbojabs ar nahlamibas paredejefchanu, tas ir, wina tizigeem pafsludinaja nahlamus laikus.

Kahdu deenu, kad Melanija atkal fanahkufcheem weefem nahlamibū pafsludinaja, atnahza fuhtnis no Romas. Pahwestis patwebleja Melanijai us Romu atnahst. Pahwestis ar Melaniju nopeetni farunajahs un wina heidsoht isteiza, ka wifa tika efoht neeki bijuschi, neds Maksimins neds wina na-

esohit nesod sweto jumprawu Mariju redsejuschi, wits tikai esohit apkrahpschana bijufe.

Us tahdu wihs Melanija bija apkrahpsuse neween garids-neekus, bet ari awischneekus, kas winaas wahrdem tizedami bija nepateesas finas ispauduschas. Wahwests Leons islaidis rafstu, kura winsch issaka, la brihnuma buhpschana ar Lafa-lekes bosnizu tikai atbalstahs us prastu krabpschana.

No Afganistanes. Sinas pa awisehm ispanstas, la Afganistanes emiram Schir Ali'am, ja winam waijadsetu sawu walsti atstaht, tikschoht par ustureschanahs weetu eerahdita Tashkentes pilsfehta. Waj tas Schir Ali'am buhs pa prahstom, la winam, ja winam Afganistane buhs ja-atstahtj in Kreevijsa nomechanahs weeta janem, buhs janometahs Tashkentes pilsfehta, tas schim brihpscham naw ihstli isspreeschams, bet Kreevijsa zitadi newareja.

Ka Bismarks ar Deewu stahw?

Kas Bismarks tahds ir, kas to muhsu laikds nesinatu? Schis wihs ir la leels kalns wirs semes, ko til labi tee reds un pasihst, kas tam tuwu flokt, ka ari kas tahlumā dsibwo. Wifas awises jaw sinu dohd par to, ko tas Wahzu walstekanzleris runajis waj darijis, waj kahdu padohmu tas dewis; un ja kahds wahrdos no wina isgahjis, to neweens ka neeku pee malas nemet. Waj tad mums negribetohs finah, ka schis wihs ar Deewu tucahs? — jo to sinam, un to paschu wehsture mums fludina no pirma gala lihds muhsu deenahm; ja kahds padohms no Deewa, ka tas pastahw, bet ja no zilwekeem, tad tas suhd ka putas alus wirsu. Dah-wids bij deewabijigs wihs, un wisi wina wahrdi bij no un eelsh Deewa, un tas Rungs wina swichtijs us radu radeem. Napoleons pirmais bija lohti gudrs wihs, bet Egipte gandrihs Turku tizibu peenahmis; tapehz tas tika atmests, un swichti wiss wina nama lihds schim nekahdu newaram redseht. — Ja tas walstekanzleris firsts Bismars ir ka kalns, kura ahrypsi labi posihstam, tad lai nu ari wehrā leekam, kahda wina eelshpushe.

Weens wihs, wahrdā Moriz Busch, kas Wahzu-Frantzschu farā arweenu pee Bismarka bij, grahmatu faralstijis: „Grafs Bismarks un wina laudis,” un tai paschā ussikhmejis, ko Bismarks runajis un teizis. Buschs stahsta ta:

Kad Bismarks kohdu reisi wiss galda fehdoht un ehdoht, us weenu fungu, wahrdā Rat, preeskoh bij fajjis, ka Wahzi arweenu wairak mahzotees dariht, kas wiham peenahlahs, pat sawu dsibwibu par tehwu-semi dohd ari tad, kad neweens zilwels wina darbus neredsht un tee atlidsfinschauu nekahdu newaroht gaidiht; tad wifsch teiza ta: „Pee mums Wahzeem jaun jaunim ik satrs unterofizeers, leitnants un palkawneeks atsibst un fina, la satram bes wahrdia japidu un jadaro, kas tam peenohlahs dariht. To gandrihs pehdigais no muhsu tautas beheneem apsinahs.” — Tohs Franzschus apaksh weenas zeptures sawest naw gruhli, un tad teem leels spehks ir. Pee mums il satram saws padohms; bet ja tohs kahdu reisi wiss weenada padohma war sawest, tad ar Wahzeem dauds war isdaricht. Ja wisi lihds weenu un to paschu padohmu usnemtu, tad Wahzi buhru wisspehzig.” — Franzschus us walts stahwoht laut kura weeta, nesinu, waj likohs noschauutes tumfibā, kur neweens wina nereds, un tas gohda-algu newaretu gaidiht. Bet ja muhsu laudis ta nedara, tas no-teek tapehz, ka tee apsinahs, ka tomehr weena ajs tohs reds,

ja ari leitnanta ajs ne. — „Waj tad juhs dohmajet, — ta zits waizaja, — ka tee to ari padohma? — Padohma — ne! Ja tee fahl dauds gudroht un dohmaht, tad tee, paschi fewim to isrunadomes, pee zita padohma teek. Bet tas wineem ir ka dabas spehks firdi, — wini zitadi newar dariht.” — „Ka zilwels bes tizibas eelsh to swiehtu un taifnu Deewu, kas il satram atmalsahs pehz wina darbeem un muhs wifus lihds pastards usmohdinahs, — kahrtigi ar ziteem kohpā war dsibwoht, sawu peenahkumu war isdaricht, un tuwakam doht waj atstaht to, kas tam peeder, — to es nefaprohtu.” — „Ja es wairs fri-schis zilwels nebuhtu, es ne stundu wairs nepaliktu sawā weeta. Ja us sawu Deewu nezerelu, tad par teem pasaules fungeem neka nebehdatu. Man tak jaw ir sawa pahtikschana, un gohdahts un zeenichts efmu deesgan.” — — —

„Kapehz man schai pasaule til gruhti buhtu publetees un ne-apnikuscham strahdaht, kapehz man dsibwoht weenās raijs un erestibās, ja ne-apsinatohs, ka man Deewa deht faws peenahkums ja-isilda? Ja es to netizetu, ka Deewa muhsu tautu isredsejis us to, lai zaut wina leelas un labas leetas tiflu isdaritas, es fen to diplomatu amatu buhru atstahtjis, waj to ari nekad ne-usnahmis! Gohda-schimju un gohda-wahedu kahrigs ne-esmu!” — „Tik mana neschaubiga tiziba man spehkus derwusi, defmits gadus no weetas zilwelu mul-kibu un trakoschauu panest. Ja juhs man schi tizibu no-nemeet, tad manim ari tehwu-semi nonnemeet. Ja es no wifas fids nebuhtu kristihs zilwels, ja eelsh mani kas bri-nischs tizibas spehks ne-atrastohs, tad juhs nekad tahdu walstekanzleri nebuhtu peedshwojuschi. — — — Nahdeet man wihsu, kas us tahdu tizibas pamatu stahw, es tuhdok no amata atstahtu, un schis lai manā weeta eestahjabs.” — Bet es jaw dsibwoju paganu starpā! Missionars negribetu buht, bet sawu tizibu ari negribetu flehpt.” — — — Kats atbildeja: bet tee wezee Greeki neka naw finajuschi no ta, ka zilwekeem peenahlahs aisleegt fewi paschus, un tomehr tee sawu tehwiju mihejuschi un leelas leetas pasvehjuschi. Wifsch drohfschi waroht fajhi, ka ari tagad dauds tahdus atrastu, kas tehwijas labad ir pat nahwē eetu. — Bismarks atbildeja: „Ja, muhsu laudis no tam gan ne-atraujahs, tehwijai un sawam tehninam ustizigi kalpoht un fewi paschus aisleegt, tad tas til ir mass atlidskums no tehwu un wez-tehwu tizibas, ne wairs til preeziga un slaidra, un tomehr fvehjiga, — ne wairs tiziba, un tomehr tiziba.” — — — „Bik lab-prah es no sawa amata jel atstahtu, to zitam atdohdams! Man patihk us semehm dsibwoht, ir preeks wiss mescheem un druwham.” — „Atplehfeet manu firdi nohst no Deewa, — rihtu manas leetas buhs sapakatas, — steigschohs mahjās us Warzihnu, un ausas fehshu.” — — —

Wilki saplehfuschi.

„Goloß“ pasneeds sinu pahr schahdu bresmigu atgadisjum, las notizis Wolinijas gubernija. Tas bijis ta: Kadis muishas ihpsachneels brauzis ar sawu laulatu draudseni lamianās, kurahm bija tschetri firti aijuhgti, no pilsschetas mahjās. Kadis werstes no pilsschetas aijbraukuschi, eerauga wairak wilku, kas gan brauzejeem ne-usbruh, bet wineem pakat dohdahs. Sirgi, wilkus eeraudstijuschi, paleek nemeerigi un sahl stahwu zeltees. Bat furgus waretu labali sawalbih, tad lutscheris sanemha grohschahs ihfati un galus few aptina ap widukli. Te muishas ihpsachneelam tahs nelaimigahs dohmas galwā schahwahs, sawu dubult-stohbru sintu panem un us wilseem schaut. Til lo schahweens

bija isschauts, te sirgi fabla nenoturami us preelschu street. Bil
ari kutscheris nophylejahs fabaiditohs sigrus notureht, to mehr
wina puhles bija weltas. Sirgi skrehja us preelschu no zeka
ngreedamees. Kamanas aptrita. Kungs ar sawu gaspaschu
istrita is lamanahm, lamehr kutscheris, tas grohscha galus few
bija ap widuelli aysehjis, tika no sirgeom ihdi rauts. Tuwumā
buhdama zeemā tika sirgi no semneefem fakerti. Smagi fadau-
stra is kutscheris isschahstja, tas notizis, un semneek tuhdak dewahs
ui meschu, lat mulschas ibpaschneelu un wina leelmahti waretu
usintesseht. Kad us to weetu nonahza, kur kamanas bija ap-
tritschais, tad tikai aftru traipus atrada. Drusjin tahkal atrada
no leelmahtes apgraustus kaulus un it la par brihnumu, gib-
mis nebija falohdihts. No lunga pascha tilat kahdus kaulus
atrada.

Sina pahr ussauktem Niqâ.

Sertrudes basnijā: Muzineelu meisters Georg Kōhr ar Karoli Elisabeti Kühnert, dsm. Gollbeck. Muhrneelu sellis Johann Weismann ar Emīliju Kristīni Pausch. Juhrneels Magnus Walderīm ar Lībst Gruntīk. Meesneelu sellis Ferdinand Robert Morast ar Henrietti Elisabeti Mošolewsky, dsm. Braun. Muhrneels Jannis Meije ar Lībni Åbel.

J e s u s b a s n i z ū : Kalejs Maksim Kelder ar Lihſt Uppneſſe. Feldwebelbs Jahn Andrejew ar Dahrti Eſis. Unterofizeers Simfon Matwejintow ar Trihni Jannſohn. Unterofizeers Alekſander Uppiht ar Hedwig Grünberg. Saldaſts Kasimir Melchis ar Annu Kallei. Maļjas laips Karl Klemann ar Annu Schnurberg. Saldaſts Jo- hann Iſak ar Lihſt Slawinski. Restorants Alekſander August Berg ar Annu Annetti Mariju Ničlau. Gaijnneels Eduard Wehwer ar Lihſt Alſne. Saldaſts Ans Omanbrede ar Lihſt Luhſis. Schloſferu ſellis Sigismund Balzer ar Fuhli Apping. Strahdneeks Kriſchjahn Atrajis ar Lotti Kauliſch.

Jahna basnizā: Fuhrmans David Pohdinsch ar Madlehn Seefeld. Allaists saldats Peter Belt ar Martu Uhbarst. Dischleru sellis Wille Bagohns ar Mariju Katrihnī Gutmann. Kantora fainis Friedrich Heinrichsohn ar Annu Karolini Behrting. Fuhrneels Wilhelm Friedrich Tomson ar Elisabetti Juliani Doroteu Krühming.

Gewehrojami notifikumi.

30. Janvari 1588tā gadā atnahļ Lehnina Sigismunda ralsts, kurā winsch pagehr, lai Rīgas pilsfehta issala fawu pasemibū.
 1807tā gadā Rīgas pilsfehtas sīlē gwardi pirmo reisi stāhw par waltneeleem.
 1848tā gadā teik pretschu-swaru būhweschana pee Stiftu wahrteem pabeigta.

1. Februari 1617tā gadā ledus eet Daugavā.
 1632tā gadā teik eewesta Sweedru semies - teesu kahrtiba.
 1820tā gadā teik atlal atwehrta Dohmes basniza pehz tam, kad wina tāl 20tā Janvari 1812tā g. bija par labibas spihkeri isleetata un pee winas bija leelsakas lahpischanas isbaritas.

Raudas-papíhrn žena.

Riga, den 1. Februar 1879

Papieti	praktis	maksaja
5 progentes infiligras 5. serijas no 1854.	— 96	rubi.
5 " prehīmju biletēs 1. emīssijas . . .	231 $\frac{1}{4}$	" 230 $\frac{1}{2}$
5 " 2 " 2. "	232	" 231 $\frac{1}{2}$
5 " Rīgas namu kihlu-grahmātās . . .	—	" —
5 $\frac{1}{2}$ " hipotelu kihlu-grahmātās . . .	—	" 89 $\frac{1}{2}$
5 " Vidzemes kihlu-grahmātās (ne-ussat.)	—	" —

Utbildnings redaktörer Ernst Matthes

Supply of changes

Isdeenejuschee Sasdati

atrod pastahwigu darbu per
N. Schults un beedra,
Malet-eela Nr. 2 un 4.

Gebrauchshanas weetu

at böhdi Selgawas Ahr-Nigā iſihre lehrt turpat
August Schlikemich,
Graßmuſelk Nr. 2 3

2 mahias

ar ehrbegeom un dahrseem ir aisselofschas dekt
lehti vahrdohdamas ar gruntehm no 375 kwadrat
aum Peterburgas Ahr-Stigā Suvorow-elä Nr. 55,
vei Koiva L.

32 for 100

greesu (крученый) papiroso no Tarsi tabakas
nesabina miksem tirantsem un atgalasbirem

Albert Drescher,

Druveenab m., Tirsas basnizas vraudse Wallas
kaisis ir atlikta.

wilnas-sukaschungs-

wilnas-wehryschanas- un slaispehrwechanas-fabris,
fur mineti darbi latru deenu, leelalas un mas-
las dalas seel preti nemisi; par viltigu fcho darbu
isvildischanu ir aghdabis.

Daru finamu, la wifrltigahs un labalahs, leelas

Kreewu linsehklos.

Ias ir no weena Wibseimneela Kreivisheimē tābdās
mūtīščās, kuras winsč patē ir ilgus gadus val-
dījis, pītītas, ir dabujamas Plekšvaro pēc „Sēta
Lauvas” pēc Medne I. Weena lule no 18 poħod
ar wifēem maifeem mafsa 20 ieb.

F. W. Grahmana

kantohris un lankstīmīnežībs maschin pastahwiga iſtahde
atrohdahs tagad: **Geksch-Rigā Kahru-** un **mosahs Staln-eelas**
stuhri pretim Jelgawas un Tukuma bahnūsim. 3

Par ſiu.

Zeniteem pirzejeem pasinoju, ka eſmu ſawu dſelſſ-bohdi turpat wežā weetā, Peterb.
Ahr-Rigā Kalku-eelā Nr. 16 leelā muhra ehlā pahrbuhwejus un pilnigi ar prezehm pildijis,
iſ kura ūrahjuma peedahwaju un pahrdohdu lehti: wiſlabato ſweedru un Šibirijas dſelſſ,
ka ari par jo lehtalo tirgu dſelſſ iſ zitahm ſemju fabrikahm pebz katra zeen. pirzeja wehle-
ſchanahs. Turpat turu uſ lehgera un pahrdohdu: grahpus (pohdus), ſchihberus, juſchkaſ,
pliktes, durvju- un lohgu-enges, atſlehgas, blekaſ un leela dſelſſ-ſtrahns-durvis, bleki,
gatawus Wahzemes arklus, wiſadas naglas, brahli, gohwju un ſirgu-kehdes, baltas lohgu-
glahses pebz daudſadeem mehreem, puſkaltas lohgu-glahses, degutu, trahnu, elu, pernizu,
trihiu un ari laju tabaku.

Anglu ſuperfossatus

pahrdohdu ſem Rigas politeknikas pahrraudſchanas ſtanžijas kontrola, tāhdu ūhrtā ir kai-
ram pirzejam, kas 30 pudus ſuperfossatu weenā reiſa pehrf, tāhs teefibas, bes mafas liſt
minetai ſtanžijai pahrraudſiht, waj prohwei ir galwohts ſtiprums.

Kalejeem, kuri preeſch andeles ratus ūl, pawehſtiju, fa preeſch tam ſawadu lohti
lehtu dſelſſ eſmu apgahdajis.

Mizina besmerus

ar Rigas rābtes ſtemperi, leelā iſwehle pahrdohdu lehti; zeniti pirzeji, kuri wehlahs waſrdu
uſſiſt uſ pirkta besmera, tohyp iſdarihts bes mafas.

Augschejo pawehſtidams luhydu zeen. publiku, mani ar ſawahm paſtelefchanahm pa-
gohdinah un apſohlu taisnu ſwaru, ſreetnu apdeeneſchanu un prezi pebz katra pirzeja weh-
leſchanahs.

Sander Martinſohn,

dſelu-bohde, Peterb. Ahr-Rigā Kalku-eelā Nr. 16.

Drohſchibas-ſpitſchibas

tā nosauktahs „Ankeru-ſpitſchibas“
iſ Rigas ſpitſchibas-fabrika eelsch Uno
pahrdohd

Frisk un beedris,

G. Dittmara pebz.

Rigā Schluhnu-eelā Nr. 24, birſhas tuvumā.

Uuhdsu wiſu laſiht un wehra lift!

Daudſreis eſmu pahrlēzinajees, ka ſemes laudis nejinadami, ſliktus, mitrus un nu-
murds pahrtaiſitus, meſglainus nelihdenuſus, preeſch aufchanas nederigus bohmwiſnas deegus
piſkuſhi, lai gan es ſchai ſectai eſmu ſpebzigi preli ſtrahdajis ne puhlinu ne naudas taipi-
dams, jo deegjan beechi eſmu wiſas Latveſchu awiſes ſluđinajis, la manā ſeeloja deegu
magaihne ir ſatreis tee wiſlabalee iſtenee Anglu

bohmwiſnas deegi preeſch aufchanas

wiſos numurds, wiſas vehrwes, ka ari drukati deegi leelā muſturu iſwehle dabujami, tadehſ
turu par ſawu peenahlumu ſaueem miſkeem tautas beedreem tagad aikal no jauna iſſkai-
droht, lai tee augſha minete deegi ir tee wiſteizamalee nemitrinati, ihyachi miſkli elatiſti un
tihri no wiſeem nelihdenumeem, turlaht nepahrtaiſiſos fabriku numurds deegi teek par wiſ-
lehtalo zenu pahrdohli, lati pirzejs dabuhn par deegeem galwohtanas ſhmi ſhbiſ.

P. Perchendorff,

Kalku- un Schluhnu-eelā ſtuhri Nr. 13.

No jenſures atweblehts. Rigā, 2. Februarī 1879.

Drilehts un dabujams ſee bilſhu- un grahpato-drilehtaja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigā ſee Pehtera baſnīgas.

5 ſortes labas filkes,

kaulu militus, ſuperfossatu, fahli pahrdohd eewidā
Kalk-eelā Nires eebrauſchanas bohde Bezais Wid-
ſenmeels

M. Abhol.

Romerzes uguns- apdrohſchinas- ſchanas beedriba Peterburgā.

Agenti:

E. Wieprecht un beedris

Rigā Palejas-eelā Nr. 2 ſee Dohmes ganga.

Rigas Latv. amatneeku beedr. beedri

tohyp uſaizinati pilna ſlaita ſanahlt ſwehdeenā 4.
Februarī pulſt. 2 uſ pilnu ſapulſi, deht daschis

beedribas wiſlabatu apſpreefchanas. Pebz tam buhs

weſiſbas wakars

ar danzofchanu. Ge-eijs mafra: lungem 50 lap.,
fundſehm 25 lap. Nebedri war žaur beedreem ee-
westi tapt. Šahkums pulſten 7 walara un bei-
gums pulſten trijs.

Pawafaras beedriba

ſwehdeiſ ſauſus gada- ſwehdeiſ ſch. g. tāi 11.
Februarī Rigas Latveſchu beedribā. Nobrauks no

Sarkandangavas ar dſelſſeela wilzeenii wakara
pulſt. 6 un 20 min. Gefahlums pulſt. 7; beigas
pulſt. 4 rihtā. Mafra beedri lungem 50 lap.,

fundſehm 30 lap., Rigas Latveſchu, Beribas un
Jonatana beedri mafra to paſdu ſenu; ſwehdeem
lungem 75 l., un fundſehm 50 lap. Bee ee-ee-
ſchanas wiſu ſchetur beedri lohzelkeem beedri
lahres ja-urahda. Biletes buhs dabujamas no
peektdeens Sarlandangawā ſee E. Bange un F.

Riepen ī, Rigas Latv. beedribā ſee ſchwejera un
ſwehdeiſ deenā ſee ſafes. Beedribas namā netils
nelahdas darifchanas westas. Beedri teek luhtti,
preeſch nobrauſchanas beedribas namā ſapulzetees,

Preeſchnezeiba.

Beribas beedriba.

Swehdeen 4. Februarī ſch. g.

balle.

Gefahlums pulſt. 7 walara, beiſums pulſt. 3
rihtā. Mafra ūl arweenu. Beedribas ruhme tilſ
ſlehtga pulſt. 4 rihtā. Preeſchnezeiba.

Jonatana beedribā

ſwehdeen tāi 11. Februarī pulſt. 7 weeſiſo wa-
karas ar danzofchanu. Nebedribus war eeveſt.

Preeſchnezeiba. 2

Dikloſ.

Beedribas ſahle buhs 11. Februarī 1879

teateris.

Iſtrabihs: 1) Wiſs naw ſelti, ūl ſpihō un
2) Paſcha audſinahis.

Pebz tam: Weeſiſo-wakars ar danzofchanu.
Gefahlums pulſt. 6 walara. Tuvalas ſiaſas žaur
programmeem.

Iſrihtotajſ.

Swehdeen 11. Februarī ſtulmann labb. beedr. namā

teateris un balle.

Gefahlums pulſt. 5 walara.

Tāi 20. Janvari ſch. g. ir Mohres muſchias
Pitnu ſaimneelam Jahnam Laubert

4 zuhkas ſuduſchias,

no ūrahm diwas ir 3ſchā gada un 2 til gadu we-
zas, weena melna ar baltahm preeſchlabahm un 3 mel-
ni-raibas. Kas paht ſchibm ſuduſchahm zuhlabm wa-
retu ſtaidras ſiaſas doht, ūl dabuhs ūlbu pateižibas
algi ſee Mohres m. pag. vald., Mitaures dr.

No polizejas atweblehts.